

Predstavujeme dobový spolok Morová rana

V roku 2022 si pripomíname, okrem iných výročí, aj 100 rokov od čias, keď v Turzovke začal fungovať pravidelný divadelný ochotnícky súbor.

Napriek bohatej divadelnej tradícii, už nejaký čas takýto súbor v Turzovke nejestvuje. Avšak od roku 2014 na našej pôde pôsobí nenápadný spolok, s príznačným a typicky turzovským názvom Morová rana, ktorý vo svojich vystúpeniach kombinuje dobové vojenské akcie s ochotníckym divadlom. Veľkou škodou je, že mnohí Turzovčania o jeho fungovaní nemajú potuchy a spolok viac účinkuje v iných kútoch Slovenska či susedného Česka. Tento deficit sa aspoň trochu pokúsime napraviť krátkym rozhovorom s jedným z jeho lídrov Ondrejom Sabelom z Turzovky.

Prezradte, kedy vznikol spolok a aké boli dôvody jeho vzniku?

Spolok vznikol 25. dňa, mesiaca september, roku Pána 2014 a hlavným dôvodom bola sebarealizácia štyroch zakladajúcich členov po mnohých pôsobeniach v iných šermiarskych skupinách a „hlad“ po zobrazovaní histórie veselým spôsobom.

Kto ho tvorí, ako často a kde navštevujete?

Skupinu tvoria členovia z regiónov Kysuce, Turiec a keďže to robia nezištne a vo voľnom čase, využijem túto príležitosť ich zviditeľnenia – O. Sabela, D. Procházka, F. Dorociak z Turzovky, J. Jašurek z Čadce, J. Ondrašák, V. Neuschel z Martina, L. Szabó a nežná hradná pani E. Stračiaková z Vrútok. Stretávame sa raz v mesiaci a regionálne raz v týždni, podľa potreby aj častejšie. V prípade pekného počasia trénujeme v prírode, inak v Kultúrnom dome v Turanoch a kedysi aj v Kultúrnom dome v Turzovke či v telocvični na Makove.

Čo je náplňou a poslaním spolku?

Snažíme sa ukazovať ľuďom život v dobách dávno minulých, a to či už po stránke vojenskej (šerm, bojové akcie) ale aj život prostých ľudí. Širokej verejnosti sa snažíme spropagovať milníky našich dejín spôsobom nám vlastným. Nenahraditeľnými

výrazovými prostriedkami sú pre nás humor a recesia, ktoré používame na porovnanie dejín s aktuálnou spoločenskou dobou. Ako príklad uvediem: *Aký je rozdiel medzi feudalizmom a dnešnou demokraciou? Vo feudalizme brali poddaným desiatok a dnes sme radi, ak nám zostane...*

Veľkou devízou spolku je aj prezentácia starých remesiel, nakoľko aj niektorí členovia sú zároveň zruční remeselníci.

Aké vystúpenia máte za sebou?

Boli časy, keď sme vystupovali aj 25x za rok... Radi spomíname na všetky, z nich veľkú časť tvoria vystúpenia na hradoch v Česku: Nový Hrad u Blanska, zámok Zdikov, na Slovensku: Orava, Trenčín, Spišský hrad, Sklabiňa a nedá mi nespomenúť vystúpenie – prevoz poľských korunovačných klenotov v Starej Lubovni v spolupráci s poľskými husármi. Ďalšiu skupinu tvoria akcie na dobových festivaloch, napr. *Idú Turci* (Banská Štiavnica), *Súhradnice* (Spišský hrad), *Villaben* (Bánovce nad Bebravou), *Kurucké Vavrišovo* a mnoho, mnoho ďalších. Nech sa obce a mestá neurazia, lebo by toho bolo veľa na písanie...

Ako hodnotíte spoluprácu so samosprávami a čo by ste privítali z jej strany?

Spolupráca s mestami, z ktorých sú členovia je výborná... Očakávali

by sme väčšiu podporu akou je napríklad propagácia alebo angažovanie spolku v rôznych spoločenských akciách regionálneho charakteru v regiónoch Kysuce a Turiec. Alebo v našej reči povedané: *„Aj kaštieľov máme málo a aj tie sú v zálohe, tak by sme privítali dáku „strechu nad hlavou“, aby vojsko aj my šľachta sme mali kde hlavy zložiť. Aby sme nemuseli bosí chodiť, hodili by sa dáke granáty... Hop! Granty sme mysleli.“*

Kde vás môžeme najbližšie vidieť vystupovať?

Tak to je ľahšia otázka, lebo my sme Morová rana a šírime sa ako

mor... aktuálne ale máme veľkú konkurenciu – COVID 19.

Aké sú vaše plány do budúcnosti?

Neúnavne pokračovať v načatej práci...

Ďakujem za rozhovor.

Morová rana, zatiaľ nie veľmi známy, ale pomerne aktívny spolok. Zaujal aj naše občianske združenie a nádejame sa, že v dohľadnej dobe sa pokúsime o spoločnú historickú akciu, ktorou by sme Turzovčanom nekonvenčným, humorným spôsobom predstavili niektorú časť z našich bohatých dejín.

HLAVNÉ ÚLOHY SPOLKU

Naposledy sme informovali, že ostatná výročná schôdza prijala niekoľko hlavných úloh do termínu VII. svetového stretnutia Turzovčanov a ich potomkov (SST). Keďže účasť na schôdzi bola oproti minulosti výrazne nižšia, na tomto mieste ich členskej základni prinášame v skratke:

1. Opätovne sa pokúsiť o získanie relikvie sv. Alžbety z Viedne. Pri tej príležitosti zorganizovať a zabezpečiť sv. omšu vo farskom kostole, zabezpečiť požehnanie sochy a začať tak dávnejšie ohlásenú novú tradíciu.
2. Po dohode s farským úradom zabezpečiť označenie stromu pokoja pamätnou plakétou.
3. Pri SST odhaliť dve pamätne tabule turzovským rodákom, významnému maliarovi D. B. Lippayovi a lekárovi A. Hoffmanovi.
4. Pokračovať v pravidelnej publikačnej činnosti – Spolkový hlásnik, Informačný bulletin.
5. Aktívne spolupracovať s orgánmi samosprávy pri činnosti mestského múzea.
6. Zostaviť vlastné družstvo a prihlásiť ho do súťaže vo varení guláša – ak sa uskutoční.
7. Obstarávať potrebné prostriedky na realizáciu úloh Spolku.

OZNAM

Predplatiteľom publikácie P. Hrtusa Jurinu Jar na grapách pripomíname, že svoje výtlačok/ky si môžu vyzdvihnúť počas pracovných dní v Mestskej knižnici v Turzovke. **Knihy sa nebudú distribuovať poštou!** Ostatní záujemcovia sa k nej budú môcť dostať v Mestskej knižnici v Turzovke a postupne aj v Informačnom centre v Čadci, cena výtlačku je 10 €.

BLAHOŽELÁME

V mesiaci september oslávila životné jubileum členka Spolku

Eva
Gernátová

Želáme jej všetko najlepšie, najmä pevné zdravie a v ďalších rokoch života veľa šťastia, úspechov a rodinnej pohody. Aj touto cestou jej ďakujeme za všetko, čo v prospech Spolku vykonala.

POĎAKOVANIE

Do mestského múzea sa podarilo získať predmety kultúrnej hodnoty od viacerých darcov.

Aj touto cestou chceme poďakovať bratovi **Dorociakovcom z Turzovky-Závodí** za súbor viacerých predmetov, **Anne Vahančíkovej zo Zákopčia**, **Jozefovi Korenému z Trenčína** za dar zbierky kníh do muzeálnej knižnice a napokon **Emílii Brankovej z Bratislavy** za pozostalosť po známom turzovskom drogérstvi Antonínovi Dočkaloovi. **ĎAKUJEME!** Všetky získané predmety sa po zaevidovaní stanú trvalým majetkom turzovského mestského múzea.

Vlastníte aj Vy nejakú písomnú pozostalosť či predmety každodennej potreby z minulosti? Kontaktujte náš Spolok alebo pracovníčky mestskej knižnice, kde Vám podajú presné informácie ako postupovať. Neváhajte a staňte sa aj vy tvorcami turzovskej historickej pamäte.